

У майбутніх філологів під час навчання та опанування методикою проведення різних видів аналізу художнього твору удосконалюється процес оволодіння складними інтелектуальними операціями аналізу і синтезу, теоретичного узагальнення й абстрагування, аргументування й доведення. Для них стає притаманним встановлення причинно-наслідкових зв'язків, систематичність, стійкість і критичність мислення, самостійна творча діяльність. Характерним для даного вікового періоду є розвиток творчих здібностей, що виявляється у власному підході до повного аналізу творів, обґрунтуванні змісту прочитаного матеріалу.

Таким чином, у охарактеризованому віковому періоді молода людина досягає високого рівня інтелектуального розвитку, самовизначається в життєвих планах. Зростання свідомості та самосвідомості проявляється у зміні мотивації навчання, спілкуванні та опануванні основними фаховими дисциплінами. Врахування психолого-педагогічних особливостей студентського віку, акцентування уваги в навчально-виховному процесі на пріоритетності особистості студента, його здібностях, створення максимально сприятливих умов для розвитку допоможе ефективніше реалізувати мету професійної підготовки майбутнього вчителя-словесника.

Список використаних джерел:

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / О. В.Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-не вид.. – К.: Каравела, 2007. – С. 199-244.
2. Дарвиш О. Б. Возрастная психология: Учеб. пособие для высш. учеб. заведений / О. Б. Дарвиш. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – С. 98-100.
3. Слободчиков В. И., Исаев Е. И. Основы психологической антропологии. Психология развития человека: Развитие субъективной реальности в онтогенезе: Учеб. пособие для вузов / В. И. Слободчиков, Е. И. Исаев. – М., 2000. – С. 311.

Гузун О.В.

кандидат медичних наук,

викладач офтальмології,

Одеське обласне базове медичне училище

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ В НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНІЙ ГРУПІ МЕДИЧНОГО УЧИЛИЩА

У сучасному світі проблема розвитку творчого потенціалу особистості є важливою та актуальною.

Поняття творчого потенціалу розглядається у працях як зарубіжних (Е. де Боно, С. Франк, Д. Клозен, К. Тейлор, Дж. Гілфорд, Л. Рубінштейн, Б. Теплов), так і вітчизняних (В. Роменець, В. М'ясищев, А. Матюшкін, Г. Костюшко, О. Моляко) дослідників. Педагоги – науковці О. Пометун, О. Савченко, С. Подмазін, Г. Балл звертають увагу на важливість розвитку творчого потенціалу під час навчальної діяльності.

Науково-дослідна робота студентів є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки і професійного виховання фахівців, здатних

творчо застосовувати в практичній діяльності останні досягнення науково-технічного прогресу.

Відповідно з Державною цільовою програмою роботи з обдарованою молоддю, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1016 від 08.08.2007 р. і № 41 від 28.01.2009 р., з цілю реалізації її завдань і створення умов для творчого росту молодого покоління, активізації науково-дослідницької роботи студентів в ООБМУ на базі ДУ «Інститут ОХ і ТТ ім. В.П. Філатова НАМН України» створена науково-практична офтальмологічна група (НПОГ).

При навчанні в НПОГ здійснюються заходи, направлені на створення умов для інтелектуального самовдосконалення, творчого розвитку особистості, затвердження патріотизму, духовності, моральності і загальнолюдських цінностей, пропаганду і формування здорового способу життя, створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді.

Таке «занурення» в професійне середовище дозволяє формувати професійну компетентність, особистісні якості студентів, здібність до аналізу і проектування своєї діяльності, впевненість в своїх силах, психологічну готовність до майбутньої практичної діяльності в лікувально-профілактичних закладах [1].

Основне направлення НПОГ – покращене вивчення спеціальності, отримання додаткових науково-практичних знань, а також засобам самостійного вирішення наукових і практичних задач, стилю й навичкам праці в науковому колективі.

Основним завданням науково-дослідної роботи студентів в НПОГ є навчання методиці й засобам самостійного вирішення наукових і практичних задач, стилю й навичкам праці в науковому колективі.

Організація і проведення наукових досліджень студентами НПОГ включає такі *етапами*:

I. Ознайомлювальний етап. Викладач ознайомлює студентів з актуальними проблемами теорії та практики в сфері офтальмології, з методологією і методами наукових досліджень, залучають їх до самостійного вивчення наукової, науково-популярної літератури, джерел Internet. Викладач максимально прагне навчити студентів аналізувати й критично оцінювати прочитане, виділяти найважливіші наукові напрямки й ідеї, бачити різні підходи до розв'язання наукових проблем.

II. Підготовчий етап. На цьому етапі відбувається визначення тематики, вибір студентом об'єкта і предмета дослідження. Багато тем для дослідження пропонуються самими студентами. В ході другого етапу роботи студенти вчаться формулювати тему й усвідомлювати її роль у цілісному аспекті, визначати конкретні завдання дослідження. Кожен складає орієнтовний план роботи. Підготовчий етап передбачає також збір і систематизацію наукових даних. Це етап пошуку і консультацій. Студенти вивчають різні джерела інформації: довідники, наукові журнали, підручники, сайти Internet. Самостійна робота студента з літературою є одним з найефективніших засобів розвитку потреби в майбутній самоосвіті.

III. Проведення досліджень і втілення в практику. Основна роль цього етапу полягає в розвитку логічного мислення, умінь проникнення в сутність досліджуваного явища, у пробудженні інтересу до науки, у залученні до

пошукової роботи. Роль наставника полягає в наданні допомоги під час планування роботи, у проведенні експериментальної роботи. Успіх дослідницької діяльності прямо залежить від чіткої, ефективної і злагодженої роботи кожного студента групи. Заняття проходять в дуже невимушеній обстановці, де кожен з присутніх може висловити свою думку, задати його питання, вислухати оточуючих. НПОГ – це допомога студентам, які бажають дізнатися більше про методи лікування і профілактики в офтальмології, обговорити і вивчити способи лікування, самостійно випробувати їх ефективність, розібрати різні клінічні ситуації, можливість провести статистичну обробку результатів і оцінити ефективність проведеного лікування.

IV. Заключний етап. Він передбачає наявність дослідження і підготовку роботи до обговорення. Для того щоб студенти говорили по суті справи, вміли аргументувати, представляти, дискутувати, доводити свою правоту, вести дебати, ставити запитання, розв'язувати проблемні ситуації, необхідно підвищувати їх інтелектуальний рівень та розвивати комунікативні навички.

Приклад науково-практичного дослідження в НПОГ студентами 4 курсу ООБМУ протягом 6 місяців на базі відділення лазерної мікрохірургії захворювань ока ДУ «Інститут ОХ і ТТ ім. В.П. Філатова НАМНУ». Практична, найбільш цікава для студентів частина, полягає в проведенні комплексу лікування пацієнтів з амбліопією різних вікових груп (від 4 до 10 років) під наглядом більш досвідчених медсестер і викладача. Амбліопія («ліниве око») – це функціональне, оборотне зниження зору, при якому одне з двох очей майже (або взагалі) не задіяне в зоровому процесі. Очі бачать занадто різні картинки, і мозок не може поєднати їх в одну об'ємну (3-D). В результаті подавлена робота одного ока.

В Україні немає системного підходу до діагностики та лікування амбліопії у дітей раннього віку (від 3 до 8 років), коли це лікування найбільш ефективне. У дітей старшого віку потрібно набагато більше часу для покращення зорових функцій, і в ряді випадків не завжди вдається досягти повного одуження.

Після всебічного обстеження та огляду офтальмологом для дитини розробляється індивідуальна тактика лікування дитячої амбліопії. Лікування дитячої амбліопії – консервативне. Проводиться воно після правильно підбраною очкової корекції. При лікуванні амбліопії у дітей часто призначають оклюзії (заклеювання) ока, яке краще бачит, однак цього недостатньо. У комплекс лікування включають різні види стимуляції – світлова, фото-стимуляція, частотно-контрастна стимуляція, лазерна стимуляція.

Метою нашого дослідження було підвищення ефективності лікування дітей з амбліопією, шляхом застосування скануючої лазертерапії і методу скляного атропіну.

Матеріал і методи. Клініко-функціональне обстеження і лікування було проведено у пацієнтів з амбліопії легкого та середнього ступеня (39 хворих – 39 очей). У всіх пацієнтів відзначалася центральна фіксація. Курс лікування складав 10 щоденних сеансів діодної лазерстимуляції (лазертерапія проводилася з використанням напівпровідникового лазерного приладу СМ-4.3, що випромінює в червоному ($\lambda = 650$ нм) діапазоні спектру, щільність потужності випромінювання на поверхні рогівки складала $0,4$ мВт/см², експозиція 300 с). Потім проводилася зорова гімнастика методом скляного

атропіну (або затуманення) змушуючи хворе око напружуватися і працювати. Офтальмологічне обстеження всіх хворих включало візометрію, рефрактометрію, оцінку резервів акомодатії (РА) з А.Дашевському. Статистична обробка проводилася з використанням Т-критерію.

Результати та їх обговорення. В результаті проведеного лікування у хворих з амбліопії відзначалося підвищення гостроти зору (ОЗ) вдалину без корекції – на 34% від початкової ($0,08 \pm 0,01$ од.) $P < 0,001$, максимальна ОЗ з корекцією до лікування склала $0,6 \pm 0,03$ од., після лікування – $0,9 \pm 0,02$ од. Виявлено зниження оптичної корекції для досягнення максимальної гостроти зору – на 12%. Визначалося підвищення резервів акомодатії на 72,2% ($P < 0,01$). Таким чином, отримані результати клінічного застосування лазерстимуляції у дітей з амбліопією свідчать про досить високу ефективність цього методу лікування. Даний спосіб лікування дозволяє поліпшити порушені сенсорні бінокулярні зорові функції.

НПОГ допомагає майбутнім медсестрам у виробленні професійного кругозору, розвитку практичних навичок, вміння працювати в команді.

Науково-дослідна робота студентів в НПОГ є ефективним методом підготовки якісно нових фахівців в Одеському обласному базовому медичному училищі. Вона розвиває творче мислення, індивідуальні здібності, дослідницькі навички студентів, дозволяє здійснювати підготовку ініціативних фахівців, розвиває наукову інтуїцію, творчий підхід до сприйняття знань і практичне застосування для вирішення завдань і наукових проблем. А також практичне значення, що дозволяє набути навичок роботи з пацієнтами і їх родичами, що створює умови для формування професійної компетентності майбутньої медичної сестри.

Список використаних джерел:

1. Савина О. В. Формирование профессиональной компетентности у студентов медицинских колледжей / О. В. Савина // Медицина и здравоохранение: материалы II междунар. науч. конф. (г. Уфа, май 2014 г). – Уфа, 2014. – С. 6-7.
2. Освітні технології: Навч.-метод. посібн. /За ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с.